

Den ny styrkede læreplan 2021

Ny styrkede læreplan for Svindinge Friskole og Børnehus – Villa Villakulla 2021

Hvem er vi?

Villa Villakulla er et børnehus i forbindelse med Svindinge Friskole. Der har været børnehaven siden 1. august 2000. Børnehaven var selvstændig institution frem til 1. juni 2008, hvor den blev overtaget af skolen. Den har eksisteret siden 2008. I oktober 2008 flyttede børnehaven til de nuværende bygninger, og der blev oprettet vuggestue i 2014.

Børnehuset Villa Villakulla har til huse i Svindinge nær Ørbæk, og vi har skønne områder tæt på blandt andet Byhaven i Svindinge og parken ved Glorup Gods, samt markvej og eng med får og lam. Herudover har vi en skøn legeplads med mulighed for at benytte "Naturen" og skolens boldbane. Vi har også mulighed for at benytte os af gymnastiksalen på skolen, og det nyder både vuggestue og børnehaven godt af.

Vores pædagogiske grundlag

Anerkendelse:

I Villa Villakulla, gør vi en dyd ud af at anerkende det enkelte barn. Børn har brug for at blive anerkendt som den de er, at få anerkendt de følelser de har lige nu og her, og får anerkendt intentionerne med deres handlinger. I Villa Villakulla, må man godt være sur, gal, trist, ked, glad, lykkelig etc.

Barnet på 4 år tager traktoren ud af hånden på et andet barn. Ude fra set, kan denne handling se hård og brutal ud. Sammen med barnet, anerkender vi, at barnet havde et ønske om at få traktoren. "Du vil gerne have traktoren?". Sammen undersøger vi barnets intention – "Hvad vil du gerne grave med traktoren". Vi anerkender barnets formål, og anerkender barnets frustration. Samtidig støtter vi barnet i den svære situation, hvor barnets ønske ikke kan imødekommes. Vi kan komme med alternative løsningsforslag, eller vente på tur sammen med barnet.

Børn udvikles i samspil med deres omgivelser, og det har afgørende betydning for børns udvikling, at de stoler på, at deres følelser er okay. Ingen følelser er forkerte. Vi kan føle noget forskelligt i den samme situation, og derfor er det afgørende at vi i Villa Villakulla anerkender de følelser børnene har.

Relationer:

Børns udvikling hænger sammen med kvaliteten af det samvær de indgår i. Det er derfor vigtigt at vi voksne er i stand til, at skabe kontakten og påtage os ansvaret for både kvaliteten og forløbet af samværet.

Kvaliteten af børnenes relationer til andre mennesker har betydning for, hvordan deres selvbillede udvikles.

De følelser der dominerer i samspillet, er centrale for både den psykiske og kognitive udvikling. I Villa Villakulla arbejder vi bevidst med vores tilgang til mødet med det enkelte barn. Vi ønsker at møde børnene roligt og anerkendende. Alle følelser er rigtige og skal mødes der hvor de kommer frem. Når behov ikke kan imødekommes – eksempel: ”jeg vil have den blå bil” – møder vi barnet med en anerkendelse af den følelse det er, at man ikke kan få den bil man ønsker. Vi guider barnet i behovsudsættelsen, og kan anvise nye handlemuligheder. Vi er bevidste om, at al forandring starter hos de voksne – Vi voksne tager ansvaret i relationen.

Ressourcer:

Vi har fokus på barnets ressourcer og dermed på de muligheder barnet har i forhold til dets aktuelle udviklingsniveau.

Vi italesætter og forstørrer bevidst disse, for derved at give børnene mod og appetit på de næste udfordrende skridt.

I sommeren 2018 vedtog Folketinget en ny lov omkring daginstitutioner. ”Styrkede pædagogiske læreplaner”.

Her er der fokus på læringsmiljøer, børnefællesskaber, dannelse, leg og læring.

Vi er nu i gang med at undersøge og styrke Villa Villakulla’s læringsmiljøer. Ved at understøtte børnefællesskaberne, have fokus på barnets læring gennem leg, vil vi finde ud af, hvad dannelse betyder for det 0-5årige barn. Vi vil komme igennem følgende 9 overordnede emner, og om hvordan de viser sig hos os, og til sidst beskrive hvordan de seks læreplans temaer er flettet ind i vores hverdag med børnene.

Børnesyn

Dannelse

Børneperspektiv

Leg

Læring

Børnefællesskaber

Pædagogisk læringsmiljø

Forældresamarbejde

Børn i udsatte positioner

Børnesyn

Det at være barn er en værdi i sig selv.

At være barn er en unik tid i livet. Tiden som barn kommer ikke igen, og vi har derfor et ansvar for at værne om det gode børneliv.

Tiden som barn er en tid hvor man kan udforske verden, sine omgivelser, relationer og ikke mindst sig selv.

I Villa Villakulla ser vi børn som selvstændige individer, der aktivt bidrager til egen udvikling via relationer samt krav og passende udfordringer fra omgivelserne.

Hvert barn er unikt og skal mødes med respekt for sin person og sin baggrund. Vi anerkender børnene for at være selvstændige individer, og vi lægger vægt på omsorgsfuldt miljø med plads til udvikling i trygge rammer, i det tempo det enkelte barn sætter.

Vi tror på at børn KAN, og ønsker at børnene får lov til at vise hvad de kan. Øve sig og blive dygtigere.

Eksempel fra hverdagen:

Når børnene bliver afleveret er det vigtigt for os at møde dem med varme og omsorg. Ved den tidlige morgenaflevering bliver børnene afleveret ved morgenbordet i køkkenet. Det kan for nogle børn være svært at blive afleveret så tidligt, og vi gør meget ud af, at barnet bliver modtaget på den måde som barnet har brug for. Vi har den samme morgenåbner hver morgen, og hun kender de enkelte børns rutiner, og børnene ved, hvad de kan forvente af hende. Det giver en god rutine for både børn og den voksne.

Eksempel: I Villa Villakulla, får børnene lov til at øve sig på at løse egne konflikter. To børn skændes om et stykke legetøj. Først får børnene lov til, at arbejde med en løsning selv. Bliver de enige, blander de voksne sig uden om. Bliver børnene ikke enige og henter en voksen, er det den voksnes ansvar at stille børnene spørgsmål til refleksion om den gode løsning for konfliktens parter. Den voksne besidder ikke nødvendigvis den løsning børnene er tilfredse med.

Dannelse og børneperspektiv

I Villa Villakulla handler dannelse om, hvordan vi ser os selv, hvordan vi agerer blandt og behandler andre. Vi ønsker at skabe en livsglæde i børnene, at skabe en hverdag, hvor alle føler sig hørt og set, og hvor alle har lyst til at deltage i fællesskabet. Ved at huske på børnenes perspektiv i hverdagen, vil vi bakke op om, at børnene er individer, der alle har forskellige personligheder og forskellige måder at agere og reagere på. Det er vigtigt at holde fast i, men samtidig er det også vigtigt for børnene at lære, at de er en del af et fællesskab, hvor man er mange, der skal ses og høres. Alle er lige vigtige, men der er samtidig regler for, hvordan vi kan opføre os overfor hinanden, og at der i Villa Villakulla er ting, som man gerne må, og ting som man ikke må.

Eksempel fra hverdagen i børnehaven:

Når vi spiser frokost i Villa Villakulla er det 4 ud af 5 dage enten smør selv eller varm mad, der skal spises. Vi sidder på faste pladser, det skaber overblik og forudsigelighed for både børn og voksne. Det er vigtigt for os at skabe et rum, hvor børnene føler sig set og hørt, men hvor vi på samme tid taler ordentligt til hinanden, og hvor vi venter på tur samt rækker tingene til hinanden. **Måltidet skal være hyggeligt, hvor der er tid til at tale om alt mellem himmel og jord.**

1 gang om ugen har børnene madpakker med, og de vises frem med stolthed. Det er dejligt at have noget med hjemmefra, som man kan fortælle om, og det er skægt, når man har det samme med som sidemanden.

Leg og læring

"Børn lærer gennem leg". Det er så sandt, som det er sagt. Helt små børn starter med at lege for sig selv og sammen med mor og far i det tempo, som de opdager verden omkring dem i. Senere leger børnene parallel-leg (leger ved siden af hinanden), lidt ældre børn begynder så at lege med hinanden i en ikke-regel defineret leg, men de følger og kopierer hinanden i legen. I børnehavealderen begynder legen på et tidspunkt at have karakter af en rolle- og regelleg. Rollerne bliver fordelt og reglerne bliver aftalt, og det kan blive til mange timers god leg, men også til mange konflikter, hvis nogen bryder ud af deres rolle, eller at reglerne bliver brudt.

Legen mellem børnene har megen læring i sig. Børnene lærer sociale spilleregler, de lærer noget om andre børns følelser og reaktioner, og de lærer også om hinandens baggrunde, f.eks. i kraft af legen "far, mor og børn". I det moderne samfund findes der mange forskellige familiekonstellationer, og det kan være meget interessant at følge med i som voksen, for der bliver fortalt mange ting i legen. Evnen til at gå på kompromis ses også i rolle- og regellegen. Hvis der for eksempel ikke er nogen, der vil være far, så kan familien godt bestå af mor, storebror, storesøster og baby.

En vokseninitieret leg kan også bidrage til børnenes læring. Her kan der inspireres til læring i en mere specifik retning.

Eksempel fra hverdagen i vuggestuen:

Et 2½-årigt barn har fundet ud af, at hun kan skubbe en lille stol hen til ryggen på sofaen, kravle op på stolen, videre op på sofaryggen og rulle ned i sofaen. Det er en sjov leg, og hun tager turen 1 gang til, 1 gang til, og hun fortsætter, for det er sjovt. Øjenkontakt med og smil fra en voksen, der sidder på gulvet, viser hende, at hun godt må fortsætte legen. En dreng på 2 år følger trop, og det samme gør en pige på 1½ år. De griner og hviner og hygger sig med legen. Alle tre er gode til at vente på tur, og de hygger sig længe med legen.

Eksempel fra hverdagen i børnehaven:

2 piger og en dreng er i gang med en rolleleg i sandkassen. Pigerne er 4½ år og drengen er 4 år. Pigerne er i legen hhv. mor og storesøster, og drengen er storebror. Der bliver lavet mad, de aftaler, hvad der skal ske: "Moren skal på arbejde, når hun har lavet morgenmad, og så skal storesøster passe storebror." En kort dag på arbejde og så er moderen tilbage for at lave mad og fortælle, hvad de andre skal gøre i legen. Der bliver snakket lidt frem og tilbage, og hvis de ikke kan komme helt til enighed, hentes der hjælp hos en voksen, som kan guide videre i legen. Afhængigt af situationen, kan den voksne komme med forslag, som børnene kan tage med i legen. Hvis legen er gået i hårdknude, og det måske også handler om, at der er én, som gerne vil bestemme det hele, så kan den voksne også tage en snak med børnene om, hvordan man leger godt sammen, og at det er vigtigt, at alle har det godt med legen og med rollerne.

Eksempel fra hverdagen i mini-sfo

Tre børn på 5 år har fået lov til at gå på fodboldbanen for at spille fodbold og skyde på mål. Det er dejligt at få lov til at komme lidt væk fra de andre og umiddelbart uden for de voksnes rækkevidde. Det er sjovt at få lov til at spille fodbold med nogle af de regler, man har lært hjemmefra eller til fodboldtræningen, og det giver godt på selvværdskontoen at de voksne udviser tillid til, at man godt kan klare det uden voksne.

Børnefællesskaber

Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvis barnet skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til.

I hverdagen skal der skabes plads til, at barnet både kan vise initiativ og være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum for alle børn, nye relationer, muligheden for at prøve forskellige positioner m.m.

Villa Villakullas børnefællesskaber skal give mulighed for, at børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur, og at mobning forebygges.

Eksempel fra hverdagen i børnehaven:

Det er vigtigt for alle børn, at de føler sig trygge, og at de har gode relationer til både børn og voksne. Ved at sammensætte børnene i forskellige grupper, når vi laver aktiviteter, kan vi inspirere til nye relationer og venskaber, og på samme måde kan vi styrke andre allerede eksisterende relationer.

I vores venskabs-tema sætter vi lys på alt det gode, vi har, når vi har gode venner, børnene lærer at sætte ord på, hvem deres venner er, og de lærer, at de alle har venner i børnehaven, på tværs af alder, køn og kultur. Vi tager billeder af vennerne sammen, og vi laver plancher, der inspirerer til samtaler mellem børnene og mellem børnene og de voksne.

Pædagogisk læringsmiljø

Det pædagogiske læringsmiljø er et miljø, hvor der med afsæt i det pædagogiske grundlag arbejdes bevidst og målrettet med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Læringsmiljøet bygger på et samspil mellem strukturelle parametre som fx: personalets uddannelse og kompetencer, børnegruppernes størrelse, fysiske rammer, normering, digitale redskaber og den æstetiske udformning i vuggestue og børnehave; og en række proces-elementer som fx: det empatiske samspil med de andre børn og det pædagogiske personale, udfordrende dialoger og situationer, forældresamarbejdet og hverdagens rytme.

I Villa Villakulla laver vi årshjul, der fastsætter perioder med planlagte aktiviteter i forhold til årstid, børnegruppernes alder, aktiviteter der forbereder (fx de store børn, der skal starte i mini-SFO og skole). Vi forsøger også at balancere mellem planlagte aktiviteter og "fri leg", hvor vi helt eller delvist skaber rammen for børnenes leg.

De fysiske rammer i Villa Villakulla er ikke mere faste, end at vi kan ændre på dem i forhold til børnenes interesser, hvad der rører sig i børnegruppen, og hvilke aktiviteter vi har planlagt. Med få skillevægge og mobile reoler, skaber vi hver dag nye rum, til den specifikke leg.

Eksempel fra hverdag i børnehaven.

3 drenge på 3,5 år leger med biler, og løber og kører hurtigt på tværs af hele børnehaven. Andre børn irriteres over den forstyrrende adfærd. Drengene vil bare gerne lege.

Med to skillevægge kan et areal af børnehaven omdannes til, et område hvor man uforstyrret kan lege vildt med bilerne.

Eksempel fra hverdagen i vuggestuen:

I vuggestuen ændrer dynamikken sig i takt med, at børnene kan mere og mere og bliver mere og mere selvhjulpne og sikre i deres fysiske formåen. Det pædagogiske personale skaber forskellige læringsrum, der inspirerer og udfordrer børnene på deres individuelle niveau. Det er muligt at dele børnene i mindre grupper, så de store på 2 år fx kan lave nogle aktiviteter, der ikke fanger de små på 1 år. Dette kan gøres ved bl.a. at bruge legepladsen eller vores ekstra rum, der også fungerer som puderum.

Eksempel på et læringsrum

Børnene på legepladsen vil lege at gyngen er en rumraket. Den voksne griber ideen og "flyver" med. Snakken bliver sporet ind på månen, sol og jord. Nu er opstået et læringsrum for science.

Forældresamarbejde

I Villa Villakulla vægter vi forældresamarbejdet højt.

Det er vores overbevisning, at børnenes trivsel og tryghed hænger uløseligt sammen med forældrenes trivsel og tryghed ved at komme i børnehuset.

Inden start i børnehuset tilbyder vi, at forældrene kan komme på besøg flere gange, så børnene vænner sig til både de fysiske rammer og de voksne, der skal tage imod dem, når de starter.

Forældre er altid velkomne til at ringe eller skrive til os, og vi ønsker at holde tæt kontakt til forældrene og følge op på ting, som i en periode fylder hos barnet, forældrene eller familien.

Vi laver dokumentation af de fleste aktiviteter og begivenheder, vi har i Villa Villakulla. Dette kommer til udtryk på hhv. plancher, collager, sociale medier og skoleintra. Især collager og plancher bidrager til stor glæde og mange samtaler blandt voksne, børn og forældre.

Det er ikke altid børn har tid eller lyst til at tale om aktiviteterne, så kan forældrene se billederne og tale med deres barn derhjemme, hvor der er ro og tid til snakken.

Vi afholder 2 forældremøder om året. Ved forårsmødet er der valg til forældreråd og skolebestyrelse. På forældremøder er der ofte et tema, som afspejler dét, der rører sig i Villa Villakulla.

Eksempel fra hverdagen i vuggestuen, børnehaven og mini-sfo'en:

Fælles for de 3 enheder er et tæt samarbejde og en god relation med forældrene.

Det er vigtigt, at børn såvel som forældre er trygge ved at komme i Villa Villakulla. Vi bestræber os på at sende en besked til forældrene, hvis det har været en lidt trøls morgen, eller hvis et barn har været ked af det ved afleveringen. Samtidig forventer vi, at forældrene kommer til os, hvis der er noget, der gør, at tingene i en periode kan være svære for barnet. Det kan være sygdom eller dødsfald i familien, skilsmisse, flytning eller lignende.

Vi bruger derudover sociale medier og vores hjemmeside som dokumentation i Villa Villakulla. Både med billeder og med tekst. Brug af de sociale medier, er et udviklingspunkt, vi vil sætte fokus på.

Vi vil målrette hvilke medier vi bruger, hvor ofte vi bruger dem, hvordan vi bruger dem, og hvorfor vi bruger dem.

Børn i udsatte positioner

Ved at samle børnene i mindre grupper til aktiviteter, kan vi støtte børn, der har udfordringer i forhold til relationer, fysisk udvikling, sproglige udfordringer eller andet.

Det er også tit i disse mindre grupper, at vi som pædagogisk personale kan se, hvilke børn der har brug for ekstra støtte, og hvordan vi kan støtte dem.

I situationer hvor vi har brug for støtte og rådgivning udefra, kontakter vi Pædagogisk Team og/eller PPR m.fl., som er behjælpelige med råd, vejledning og samtaler med både forældre og det pædagogiske personale.

I Villa Villakulla har vi et tæt samarbejde med Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) i Nyborg Kommune. PPR er behjælpelige med råd, vejledning og samtaler med både forældre og det pædagogiske personale. Vi vil altid være i dialog med forældrene inden vi kontakter PPR vedrørende et barn.

Eksempel fra hverdagen i børnehaven:

Vi vil i Villa Villakulla gerne være en god støtte og guide til alle børn i børnehuset. Derfor er vi opmærksomme på, om der er noget der driller hos nogen. Det kan være sprogligt, fysisk eller socialt. Hvis der er noget, vi finder tankevækkende, sparrer vi med hinanden, vi får flere "øjne" på barnet, og laver forskellige tiltag. Forældrene inddrages i vores tanker og overvejelser, og synes vi, det vil være givtigt for barnet, kan vi søge hjælp hos PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning) eller hos Pædagogisk Team.

Sammenhænge:

Overgangen fra hjem til vuggestue markerer et nyt kapitel for barnet. Barnet går fra at være i hjemmet og blive passet i familien til at begynde i et dagtilbud i nye rammer og med nye voksne og børn. Inden opstart, er vi i dialog med forældrene om barnet, graviditet, fødsel, barnets mad- og sovevaner osv. Hvis det ønskes, kan vi inddrage sundhedsplejersken, der har kendskab til både forældre og barn.

Næste store overgang for barnet, er skiftet til børnehave (for mange i Villa Villakulla er det fra vuggestuen), og her kan vi tilbyde en glidende overgang med stort aftryk i trygheden i at være i ét hus; kendte voksne og kendt miljø.

I Villa Villakulla har vi sammen med Svindinge Friskole et samarbejde om de førskolebørnene - Mini-SFO. Her kommer de børn, der skal starte i skole på Svindinge Friskole, i mini-SFO, hvor det pædagogiske læringsrum er særligt tilrettelagt de børn, som skal starte i skole til august samme år.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at barnet udvikler sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed, mod på at forsøge og fejle, evnen til at bidrage i fællesskaber samt

lære- og virkelyst. Barnets sproglige udvikling understøttes, så barnet kan udtrykke sig og kommunikere alderssvarende ved skolestart.

Det skoleforberedende arbejde handler i høj grad om at stimulere udviklingen af et fundament for det enkelte barn og for fællesskabet i gruppen, så barnet kan møde det nye, fordybe sig, kommunikere fornuftigt sprogligt, være vedholdende, indgå i børnefællesskaber og tage initiativ til at indgå i relationer.

Eksempel fra hverdagen i vuggestue og børnehave:

Ved at være en integreret institution har vi en enestående mulighed for at få en stille og rolig indkøring i børnehaven. De store snart-børnehavebørn i vuggestuen kan få lov til at komme på besøg i børnehaven, være sammen med de voksne og børnene i børnehaven og dermed stille og roligt vænne sig til deres nye hverdag. De kan "vippe" lidt frem og tilbage, og har vi en større gruppe store vuggestuebørn, kan vi lave en decideret "Vippe-gruppe", hvor vi kan tilrettelægge aktiviteter, der giver mening i forbindelse med overgangen til børnehaven.

Eksempel fra hverdagen i mini-SFO:

Vores Mini-SFO danner en bro fra børnehave til skole på Svindinge Friskole. Det er overgang mellem to verdener, der skal understøtte børnenes fælles udvikling og således give dem de bedste forudsætninger for en vellykket skolestart.

Tryghed og fællesskab er vigtige nøgleord i Mini'en. Gennem leg og socialiserende aktiviteter er målet at skabe en harmonisk gruppe, hvor gensidig respekt er en selvfølge. Hvis barnets sociale arena er i balance vil det også have nemmere ved modtage ny læring senere hen i skolen.

Vi besøger børnehaveklassen på skolen, og børn og børnehaveklasseleder lærer hinanden at kende, og hun lærer os at kende.

De seks læreplanstemaer

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes brede læring inden for og på tværs af seks læreplanstemaer.

Det siger loven

- Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring"
- Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse, inden for og på tværs af følgende seks læreplanstemaer:

- **Alsidig personlig udvikling**
- **Social udvikling**
- **Kommunikation og sprog**
- **Krop, sanser og bevægelse**
- **Natur, udeliv og science**
- **Kultur, æstetik og fællesskab**

Dagtilbudslovens §8, stk. 2 og 4

Det indebærer kravet

De seks læreplanstemaer skal ses i sammenhæng og samspil med hinanden for at sikre, at den pædagogiske praksis, set fra et børneperspektiv, ikke forekommer opsplittet i seks adskilte temaer.

De seks læreplanstemaer har til hensigt at sikre en bred læringsforståelse og fokus på forskellige centrale elementer i børns læring og udvikling.

Der er fastsat en indholdsbeskrivelse for hvert læreplanstema, som beskriver de overordnede elementer, som ligger i det enkelte læreplanstema. Herudover er der fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes inden for rammerne af indholdsbeskrivelserne og de pædagogiske mål.

Alsidig personlig udvikling

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn, og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Et eksempel fra børnehaven:

Klargøring til og indtagelse af frokost.

Et par børn hjælper med til at dække rullebord i køkkenet. Der skal tælles kopper, tallerkner og knive og gaffler, og alle ting skal huskes. "Har vi husket kanderne?" "Kan du se, om der mangler noget, vi plejer at have med på rullebordet?" Hvis der er glemt noget, er det stort at være den, der skal ind i køkkenet og hente det glemte.

Når vi spiser "smør-selv", skal børnene selv smøre deres mad. Det er sjovt og lækkert at smøre sin egen mad, men også lidt svært, når man hverken skal have for meget mayonnaise eller remoulade på sin mad, eller man skal arbejde med både kniv og gaffel, så er det godt at få lidt hjælp fra en voksen.

Ved at skabe et læringsmiljø, der tager udgangspunkt i den rutine det er, at skulle indtage et måltid mad, finder børnene hurtigt ro i, at de ved, hvad de skal, og hvad de voksne forventer af dem. De oplever også, at hvad der var svært i går, kan meget vel være blevet nemmere i dag, fordi man har øvet sig.

Børnene lærer også, at de kan være noget for hinanden, når de hjælper med f.eks. at nå rugbrødet på bordet og række det til sidemanden. Og vi kan også lære at lytte til hinanden, når vi taler sammen ved bordet, når vi spiser, og vente på tur til at bede om noget eller selv fortælle historier om, hvad der skete på vej hjem fra børnehaven i går.

Social udvikling

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Eksempel fra børnehaven:

Vi får én gang om året besøg af bamsen Verner. Verner kommer fra Australien, og han er en venskabsbamse. Han er en del af Fri for mobberi. Verner er med til at sætte fokus på børnenes relationer og venskaber. Han er med til at fortælle om, hvorfor det er vigtigt at passe på hinanden, ikke at drille eller slå, og at man skal huske at se på hinanden for at se, hvordan de andre har det.

Heri ligger der også et massageprogram, ud fra devisen om at "den man rører ved, mobber man ikke". Det kan både være grænseoverskridende og dejligt at give og få massage, men når alle gør det, så giver det en god fællesskabsfølelse, og de voksne kan vende tilbage til massageprogrammet som en reference til, hvordan vi skal behandle hinanden.

Eksempel fra mini-SFO:

Vores formiddagssamling bruger vi på at snakke sammen og se hinanden i øjnene. Vi øver os i at række hånden op hvis man vil sige noget, vente på tur og lytte når andre taler. Vi tager ofte forskellige emner op, f.eks. Følelser. Hvordan har det man det når man er glad, ked af det, uvenner, forelsket osv. Vi laver små teatersportsøvelser, hvor alle må byde ind med en løsning på det problem der udspiller sig.

Kommunikation og sprog

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler et sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og idéer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Eksempel fra vuggestuen:

"Tegn til tale" og andre visuelle redskaber i rutinerne i vuggestuen.

I vuggestuen modtager vi børn ned til 6 måneders alderen. Deres kommunikation foregår ved hjælp af deres krop og deres lyde (griben efter ting, smil, grin, pludren og gråd). Dette vil vi gerne understøtte ved hjælp af tegn til tale. Her kan vi vise børnene tegn, og samtidig sætte ord på, så børnene hører ordene og lærer tegnene, og derved kan kommunikationen med de voksne omkring dem blive lettere og muligvis mindre konfliktfyldt/udfordrende.

Til at understøtte sprog og kommunikation bruger vi billeder til vores fagte-sange. Vi har f.eks. billeder af bus, dør, penge, børn, babyer, sure frøken Madsen, hornet og giraffen til "Hjulene på bussen", som vi har til at hænge på væggen. Vi bruger den samme sang i lang tid, så børnene lærer både fagter, ord og genkendelsen i både melodi, ord, fagter og billeder.

Vi tager billeder af forskellige aktiviteter, vi laver i vuggestuen, laver collager af dette, og så kan børnene og forældrene se billederne i øjenhøjde, og vi/de kan pege og tale med dem om, hvad vi laver på billederne.

Vi ser børnene lære af både os og de andre børn, og vi ser, at børnene på eget initiativ begynder at synge og bruge fagter sammen.

Krop, sanser og bevægelse

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Eksempel fra vuggestuen:

Når børnene i vuggestuen spiser, bruger de mange af deres sanser. Både smags-, lugte- og følesansen er i spil, når de små spiser. Vores børnesyn i Villa Villakulla gør, at de 0-2årige får lov til at mærke og smage på maden med både mund og hænder; det er en ganske naturlig del af små børns måltid, at de spiser med både mund og hænder. De får lov til at mose maden mellem fingrene, og de får lov til selv at forsøge at spise havregrøden med både ske og fingre.

Eksempel fra børnehaven:

Vi drager nytte af skolens gymnastiksal, hvor vi kan komme over og høre musik og danse, lave sanglege, klatre i ribber, hoppe på madrasser og lege med en masse bolde. Børnene får mulighed for at bruge deres krop på en helt anden måde end i børnehaven og på legepladsen, og aktiviteterne kan skifte mellem voksen- og børneinitierede lege. Her kan vi også udfordre og støtte de børn, som synes, det er svært at vende på hovedet, dreje rundt eller at kravle højt op.

Eksempel fra mini-SFO:

I Mini'en har vi musik og bevægelse som en fast aktivitet hver uge. Her synger og bevæger vi os sammen, vi lytter og venter på tur og spejler os i hinanden. Vi øver os i at mærke hinandens grænser, når vi skal larme eller være musestille. Eller når vi skal vise hinanden vores skøreste ansigter og bevægelser. Her gør vi det i et trygt rum, hvor vi er sammen om et fælles tredje.

Natur, udeliv og science

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Eksempel fra børnehaven:

”Krible-krable” er et populært og tilbagevendende forløb i børnehaven, som vi sætter fokus på, når livet vender tilbage til moser, i skovbunden og i luften i forårsmånederne.

Vi taler først og fremmest om alle de ting, der sker i naturen om foråret, og vi har haletudser i et akvarie, så vi kan følge deres udvikling dag for dag. Hvad der starter som en vokseninitieret aktivitet, f.eks. at lede efter biller, edderkopper og andre insekter under træstammer og store sten, bliver pludselig til en børneinitieret aktivitet, fordi de simpelthen er så interesserede i alt det ”krible-krable”, som de kan finde.

Vi er fælles om at huske, at de små dyr skal fodres, vi finder sammen på lege, vi kan lege i naturen, vi kan efterligne dyr og deres aktiviteter for at finde mad, og vi kan inddrage alle børn i snakken om naturen. At bygge og undersøge et insekt-hotel og tale om, hvor vigtigt det er, at vi også passer på helt små dyr i naturen, ligesom vi skal passe på de store. Og selvom vi måske ikke er vilde med de små edderkopper eller bierne og hvepsene, der kan stikke, så er de vigtige for os alligevel – på hver deres måde.

Kultur, æstetik og fællesskab

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer barnets engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier

Eksempel fra børnehaven:

Gennem året tager vi forskellige temaer op. Vi følger de kulturelle begivenheder, der er i løbet af året, f.eks. påske, fastelavn, Halloween, Skt. Hans og jul.

Vi taler om, hvordan vi fejrer de forskellige ting, og hvorfor vi gør det. I Villa Villakulla har vi også børn fra andre familier, med anden baggrund end dansk.

Vi er nysgerrige sammen, og undersøger hvordan f.eks. fejrer traditioner hos hinanden. Både i forhold til de nationale forskelle, men også nysgerrige på ligheder og forskelle i de enkelte familier.

I Villa Villakulla anerkender vi, og har stor respekt for den lokale familiekultur, hvert barn repræsenterer. Alle skal have lov til, at fortælle om, og vise hvordan livet og hverdagen er i netop deres familie.